BAYAN YANI

119

GELMİYORUM ORAYA OKTAY, BEN BİR AĞAÇLA BİRLİKTEYİM!.. HİÇ OLMADIĞIM KADAR MUTLUYUM BURDA!..

NERDESİN SÖYLEE!.. KİM O AĞAÇ, TANIYOR MUYUM BEN SÖYLEE!..

NİSAN 2022 / 04 - 15 TL K.K.T.C:17TL.

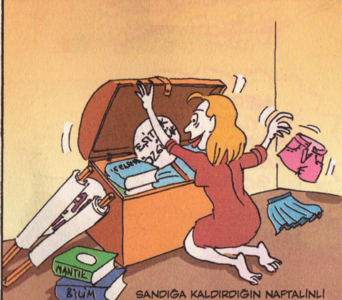

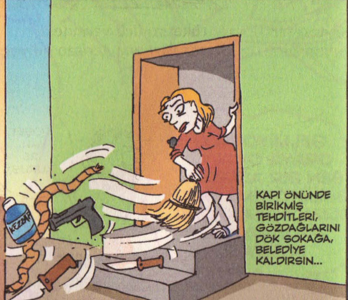
Mehmet Ali & Akşamsefası

BAHAR TEMİZLİĞİ...

BAYAN YANI AKTÜEL

Bursa Osmangazi Mithatpaşa Ortaokulu müdürü, öğretmenlerden kız öğrencilerle erkek öğrencilerin ayrı oturtulmasını istedi. Şimdilik açığa alındı.

Ped'deki KDV nihayet düşürüldü. Yine de bu kriz ve pahalılıkta ped'e erişmek kadınların çoğunluğu için büyük bir sorun olarak ortada duruyor.

Bİ TANE DE ASKIYA YAZIN.. 24'LÜ OLSUN!..

ASKIDA HİJYENİK PED

Ekonomik kriz ve tüketim ürünlerindeki anormal pahalılık insanları per perişan ediyor.

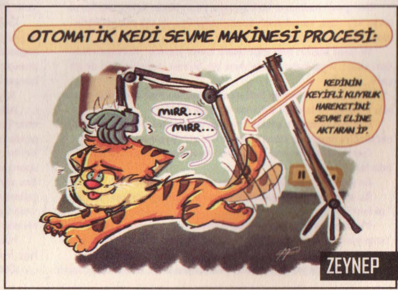

annem ve kızım

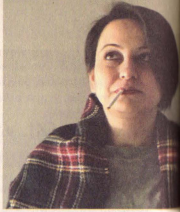
Mehmet Ali & Akşamsefası

ZEYNEP

SÜTSÜZ NESCAFE

Berna Pak

Biz nescafe'yi ne zaman bıraktık? Şu çılgıncasına 3.dalga kahve içmek ne zaman girdi hayatımıza? Allahım, ne kolaydı nescafe, en fazla sütlü mü sütsüz mü diye sorarsın. Hatta içinde kremalı şekerli hazır olanlar bile var, hem de porsiyonu da hazır. Cart diye yırtıp, zort diye döküp fincana, oh üstüne foş diye suyu da döktün mü hazır işte. Şimdi nedir o çekirdek kahve işi? Starbaks mı sardı bunları başımıza? Öncesinde var mıydı bu kahve deliliği?

Türk kahvesi bile yapan mekan yoktu bir zamanlar desem? Nes'di ya olay gençliğimizde.

Şimdi çekirdeği alıp hassas terazide tartıp, değirmende çekip ki o da alelade bir değirmen olmayacak. Elbette, filtre kahve içeceksen başka çekilecek, espressoysa başka türlü çekilecek, efendim filtre kahveyi firenç pireste demleyeceksen incelik ayarını değiştireceksin filan. Suyun kaynama derecesi 100 olmayacak 80 derecede olacak, delirtir.

Bir mekana gittiğinde beş sayfa kahve menüsü geliyor artık. Soğuk kahveler bilmem neler. Ya soğuk kahve mi olur ? 80'lerde annelerimize soğuk kahve yapsana bana desek kafamıza terlik yerdik herhalde.

Annelerimizin o dönem yaptığı en avangard kahve, süte türk kahvesi koyup kaynatmaktı herhalde ki gerçekten hiçbir şekilli fonfon kahve onun yerini tutamahdhshaahaa... yok ya tutar elbette. Nostalji güzellemesi yapacak değilim burada.

Yahu oralet diye bir halt içiyorduk biz... Portakallı, limonlu filan, suya atılan c vitamini tadında küçük kurtçuklara benzeyen granül içecek şeysi. Kaynar suya veya soğuk suya at karıştır, hooop iç gitsin.

Bunu bir de vitaminli sağlıklı bişey sanıyorduk.O zamanlar, sağlık terörü henüz bizleri ele geçirmemiş, gürbüz gibi çocuklardık. Annelerin de hiiiç umurunda değildi, çocuk sağlıklı mı beslendi, neyle beslendi?

Ekmeğe margarin sürer üzerine şeker mi, tuz mu artık ne istiyorsan ondan serpip elimize verir sokağa şutlarlardı. Kim uğraşacak öğlen yemeğinde hangi vitaminleri aldığınla? Hazır yemek yok, eve servis yapan mekan yok. Evi süpüren robot süpürge yok.

Mesela hatırlıyorum bizim evde çamaşır günü diye bir şey vardı ve annemin hayatından en nefret ettiği günlerdi.

Banyo bütün kirli çamaşırla dolu ve ortada, oradan oraya gezen bir çamaşır makinesi. Çiş yapmaya bile girilemezdi zira elektrik çarpma riski çok yüksekti. Ama annelere bir şey olmuyordu nedense. En fazla sinir hastası oluyorlardı fazla elektrik yüküyle.

Ben şimdi makineye kirli atmaya, yıkandıktan sonra alıp kurutmaya koymaya, kuruduktan sonra katlamaya ve tek tek yerleştirmeye aşşşşırı üşeniyorum.

Ve fakat bunları ben yapmasam kimse yapmaz. Kurutucudan don tişört seçip kullanıyorlar.Aynı şey bulaşık makinesi için de geçerli.

Peki, o zaman eve iki bulaşık makinesi alınmalı. Birinden temizi alıp kullanıp, kirlenince diğerine yerleştirilecek.

Böylece dolaplara yerleştirme gereksiz aktivitesinden kurtulunacak.Zira bazen bu tatsız aktivite her gün başımıza gelebiliyor.

Gerçi bizimkiler yine de kirlileri lavaboya doldurmayı tercih ederler.

En gıcık soru da akşama ne var ya da acıktım ne var?

Bu sorunun cevabı geleneksel olarak dilimize yerleşmiş zaten "zıkkım var"

Mutfağın girişine neon ışıklarla yazdırmak istiyorum bu sözü. Yanıp yanıp sönsün. ZIKKIM VAR. Bu akşamın yemeği zıkkım sepetinden.

Artık yemek yemeği bıraksak ne şahane olur. Bak, mesela sağlık terörünün son silahı "tek öğün beslenme".

Ammanın bayıldım buna. Gittikçe yok olacak belli ki bu beslenme dedikleri şey.

Benim gerçi beslenmeyle ilgili bir sıkıntım yok, beslemeyle ilgili bir sıkıntım var.

Ne yenecek? Sıkıntım bu. Yensin yoksa, bana ne kim ne istiyorsa yesin.

Sağlık terörünün bana dayattığı her şeyi gözümde yaşlarla yapmaya çalışıyorum ama olmuyor.

Mesela glütensiz beslenmek. Karnım tokken aldığım kararlar acıktığım anda son hız bünyeyi terk ediyor.

Sol omuzumdaki şeytanı geçtim, sağ omzumdaki melek bile "ye" emrini veriyor.

Yahu sabah kruvasan ister mi insanın canı ? Monparnasta mı büyüdün? Sen jermen'in kızı mısın sen? Sabahları Seine nehrine bakıp kahvene kruvasan mı bandın? Nerden çıkıyor "ah bir kruvasan olsa da taze taze yesek" fikri? Ah glüten zalimsin!!!

Gözümün önünden baget ekmekler, kruvasanlar, profiteroller geçiren zehir...

Yogaya da başladım tabi ki her sağlıklı bedenin yapması gerektiği gibi ama şu kovid belası yüzünden evden online bağlanıp yapmaya çalışıyordum fakat köpek bir yandan matımı yemeğe ve en sevdiğim pozisyon olan ceset pozisyonunda yatarken saçlarımı çekiştirmeye başlayınca ve ben kameradan gözükmediğim yerlerde Şaka'yla ciddi bir mücadele halindeyken, aynı zamanda salonda play station'da bangır bangır futbol oynayan oğlum ve eşim kişisinin cep telefonundan yüksek volüm komikli video izlemesi yüzünden ehhh diyerek stüdyoya gitmeye karar verdim.

Virüs mirüs yetti, konsantrasyon lazım diyerek yüz yüze yoga derslerine devam etme kararı aldım.

Aman allahım herkes şahane bedenleriyle hem anda kalıyor hem acayip omurga uzatıyor hem üst alt giyimleri acayip uyumlu, sporcu sütyenleriyle, karın kasları ortada ve saçlar yapılı, makyaj ful. Ben ise 2 yıllık karantinadan yeni çıkmışım gözüme ışık tutulmuş gibi kısık gözlerle ve fazladan belime, baldırlarıma yerleşmiş yağlarım ve yer çekimine asla karşı koyamayan memelerimle güneşi selamlamaya gayret gösteriyorum. Ama gerçekten gayret gösteriyorum. Zira her yerim ağrıyor, tutulmuş, vücud evdeki berjerin şeklini almış.

Oysa ki ben sadece ceset pozisyonunda uzun uzun yatıp kalmak istiyorum ve anda kalamadığım gibi aklımda sadece adana dürüm ve akşama ne yenecek konusu var. Çıkışta bir gofret alıp yiyerek mi dönsem eve yoksa bu kadar hareket yaptım bir büyük menü hamburger mi? Sonra neden esnemiyor benim vücud?

Yok kardeşim dayatmayın bana sağlık mağlık.

Aslında ilkokulda 50 cm boyumla o korkunç bacakları sivilce dolu bedenci kasadan atlatıp beni, kabusum olmasaydı belki hayatımda her şey farklı gelişebilirdi. O cüce halimle sağlık topu dedikleri benden ağır topla saçma sapan egzersiz yaptıracağına belki sporu sevmeyi öğretseydi. Spor dersinde asker gibi hizaya gir, sağdan say diye bağırmasaydı. O ergen çocuklar bahçede kafama şut çekmeyeydi belki ben de severdim spor. Belki ben de giyebilirdim crop tişört, kazak filan soğuklarda. Hiç umurumda olmazdı eksi dereceler belki benim de...

Her şeyin altında bi şey var görüyor musunuz? Travma bunlar hep. Herşeye sıfırdan başlamalıyım.

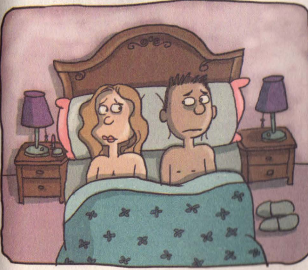
Öyleyse ben bi nescafe suyu koyiiiim.

Prof. Dr. Gökben Hızlı Sayar

KASAN İLİŞKİ: VAJİNİSMUS

KORKACAK NE VAR DİYENİ ALLAH BİLDİĞİ GİBİ YAPSIN!

Vajinismus, kadının vajina kaslarındaki istemsiz kasılmalar nedeniyle hiçbir şekilde cinsel ilişkinin gerçekleşemediği bir cinsel işlev bozukluğudur. Vajinanın dış üçte birindeki kaslar, cinsel ilişkiyi engelleyecek biçimde istem dışı kasılır.

Bu kasılmaya bazen ağrı, bazen de ağrı oluşacağına dair korku eşlik eder. Buna bedenin çeşitli bölgelerinde bazen tüm bedende kasılmalar, korku, titreme, terleme, bulantı, hatta kusma gibi belirtiler eşlik edebilir.

Vajinismus, sadece kadının sorunu olarak görülmez, çiftin yaşadığı bir sorundur. Eşin konuya yaklaşımı, çiftin çocuk arzusu, durumun her iki eşte yarattığı çaresizlik ve yetersizlik hissi ve eşlik eden çökkünlük mutlaka ele alınmalıdır.

Vajinismus yaşayan kadında sıklıkla şu gibi düşünceler olur:

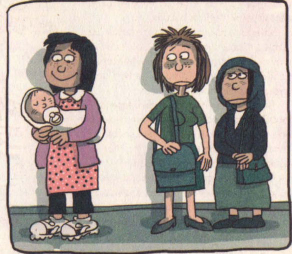
- Penis çok büyük, o küçücük yere giremez
- Benim cinsel organım anormal
- Çok canım yanar, çok kanar.
- Orada duvar gibi zar var, giremez

Vajinismus, akrabalar arasında duyulursa sıklıkla tüm sülalenin ilgi odağı ve dedikodu malzemesi haline gelir. Bu nedenle konuyu bilen akrabalar varsa konunun dışında kalmaları, "ne oldu o iş yapabildiniz mi?" tarzı sorgulama ve telefon yoklamalarını durdurmaları, terapilere eşlik etmemeleri istenir.

Tedavide mutlaka kadına ve partnerine vajinanın esnek, akordeon gibi katlanan ve doğumda bebeğin çıkışına izin verecek kadar genişleyebilen yapısı anlatılır.

İlk görüşmeden itibaren hep istemsiz bir kasılma olduğu, bunu kadının isteyerek yapmadığı, eşe sevgisinin azlığı ya da evliliğe isteksizlik ile ilişkili olmadığı, isteyerek geçiremeyeceği vurgulanır.

Vajinismusun herhangi bir ilaç ya da operasyonla tedavisi mümkün değildir. Cinsel terapi ile bu sorun, ortalama 2-4 ay sürede ve 6-10 seansta % 90'ı aşan bir başarı oranı ile tedavi edilebilmektedir. Vajinismus, en kolay tedavi edilebilen cinsel işlev bozukluğudur.

Terapide kasılmanın aşamalı olarak yenilmesi planlanır. "Şu anda kasılma sizden daha güçlü. Size peyderpey üzerine giderek, kasılmayı yenmeyi öğreteceğiz. Buna penis ile başlamıyoruz, hem penis henüz sizin için korkutucu, hem de penise emir vermek mümkün değil. Önce kendi parmağınızla başlayacağız. Parmak burada kasılmanın üzerine giderek onu yenmek için kullandığımız bir araç. Parmağı yönetmek kolay." gibi bir yönlendirme ile önce parmak egzersizleri, kasılma geçtikten sonra penisin kadının kontrolünde yaklaşması şeklinde bir yöntem kullanılır.

Vajinismus ne yazık ki insanların umutlarının sömürülebildiği, yanlış ve faydasız tedavi arayışlarına yönelinebilen birr konu haline de gelebilmektedir. Tedavide cerrahi girişim, himen adı verilen zarın alınması, hipnoz altında terapist destekli cinsel ilişki gibi uygulamaların yeri yoktur.

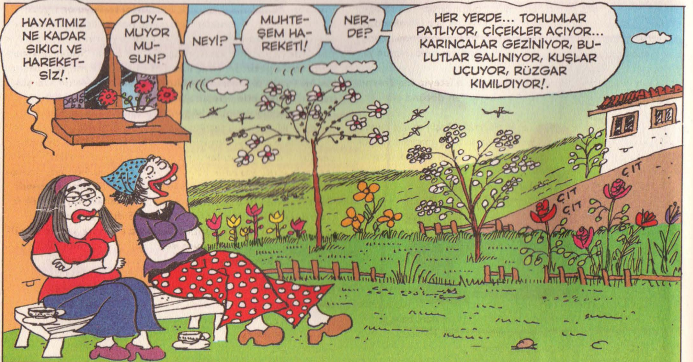
Çizen: İrfan Sayar

LAN BOŞ EVE GELMEYEYİM, BİRİ BANA KAPIYI AÇSIN DİYE EVLENDİM, NE ZAMAN GELSEM YOKSUN!.
E BEN DE ONUN İÇİN EVLENDİM! NE YEMEK VAR?
Feyhan

VALLA BÜTÜN ELEKTRİĞİMİ ALIYOSUN NECATİ!.

YORMA KENDİNİ BÖYLE ŞEYLERLE FİKRİYE!. BEN ZATEN DÜNDEN RAZIYIM!
Fey

ŞÖYLE ESASLI Bİ BAHAR TEMİZLİĞİ YAPIP BÜTÜN FAZLALIKLARI ATASIM VAR!..
ÖF, ÖYLE HER FAZLALIĞI ATAMIYON İŞTE!.
Fey

HAYATIMIZ NE KADAR SIKICI VE HAREKETSİZ!.
DUYMUYOR MUSUN?
NEYİ?
MUHTEŞEM HAREKETİ!
NERDE?
HER YERDE... TOHUMLAR PATLIYOR, ÇİÇEKLER AÇIYOR... KARINCALAR GEZİNİYOR, BULUTLAR SALINIYOR, KUŞLAR UÇUYOR, RÜZGAR KIMILDIYOR!.
ÇIT
ÇIT
ÇIT

SAFİYE ALGORİTMASI

- Sıdıka yavrum, bana kişisel bilgilerini verir misin çocuğum? Doğum tarihin gün ay yıl olarak, annenin evlenmeden önceki soyadı, cilt ve hane numaran filan... Bi de cep telefonundaki arkadaşlarınınan, çektiğin fotolara, GPS üzerinden gittiğin yerlere neyime erişim izni vericen bana...

- Anne, neler dediğin konusunda bir fikrin var mı? Tamam olur olmaz herkes istiyo da, insan niye öz evladının kişisel bilgilerini ister ki? Kendi kızlık soyadın başta olmak üzere birçok kişisel bilgimi benden bile iyi biliyor olman lazım. Ehe.

- Tamam işte, ağzınla söyledin "Herkes istiyo" diye, bokumdan hava durumu uygulamasına bile telefonundan doğru her şeyi bilme hakkı veriyon da anandan mı kıskanıcan? Ver bütün bilgilerini yazıcam, bir kenarda dursun.

- Ya ne diyosun anne ya? Doğru söyle kız; Goncagül Teyze kendi haplarından mı verdi yine? Kaç kere söyledim sana; doktor o hapları Goncagül'ün takıntılarına yazıyo, sana yaramıyo.

- Utanmıyo musun anneye "aplanmış bu karı, ap yemiş, kafası güzel" demeye Sıdıka. Kimsenin hapını felan içmedim. Arada bi yuttuklarım var ama Goncagül "uyutuyo" diye içmiyomuş o hapları, o bakımdan... Yani o haplar artık Goncagül'ün değil. Dolayısıynan da ben başkasının hapını içmiş olmuyorum. Ayrıca da sana mı sorucam, istediğim ilacı içerim, hukuk devleti lan burası...

- Hah, kesin içmişin. Açık net belli oldu.

- Bana bak, habire laf sokup durma annene. O ağzını te ense köküne kadar yırtarım, resmi kayıtlardaki biyometrik verilerin bozulur.

- Orası doğru bak. Resmî belgelerdeki bütün biyometrik fotoğraflarım, yırtılmamış bir ağıza ait dijital veriler içeriyor. O bakımdan rica edicem elin ayağın rahat dursun anne. Madem verilerimi istiyosun, bozma biyometrimi ehe... Ahı... Ufff. Ne biçim çimdiriyosun ya, etimi koparaydın bari... Yuh...

- Henüz biyometrik olarak kimselerin isteyip kaydetmediği yerlerine çalışıyorum Sıdıka. O yüzden dötüne çimdik attım.

- Uff tamam peki peki. Ci pi es verilerimden başlıyım mı? Mütemadiyen evdeyim. Arada bi kuzeyimizde kalan zincir markete gidiyorum. Koordinatları da istiyo musun şu kadar derece şu paralel bu meridyen diye?

- Peki tüketim alışkanlıklarınız nelerdir?

- Eee, genelde ev ihtiyaçları işte... Yufka.... Su ... Ekmek... Un... Havuç... Fotoraflarıma erişicen mi? Al bak, bu Şetaret Halam'la Sinopta dut toplarken.... Bu, abim suratına ayı efekti koydum, bu babam sen ben, yılbaşı. Bu kedimiz Topik. Bu ben gözümü şaşı yapmışım, Ezgisu'ya yolladıydım... Buuu... Bu, kar yağdığında bizim sokak...

- Başka?

- Başka ne? Kedinin kişisel bilgilerini veriyim mi? Adı Topik, annesinin kızlık ve kadınlık ismi Mırmır, tüketim alışkanlıkları, balık artığı, kara sinek, kuru mama. Gittiği yerler, mart başında Habibe Ablaların damındaki beyaz kedinin yanına çıktı, onun dışında sokak kapısının

önünde ve aşağıdaki çöp konteynırının oraya gidip geliyo. Son görüştüğü kedi, Habibe Abla'nın damındaki beyaz kedi. Kendisini son arayan kedi, çöp konteynırının ordaki sarman. Fotoraflarına erişmek istiyosan, demin son çekilen fotosunu gösterdim. Son yakaladığı fa...

- Sus çocum. Bi sus! Her neyse Sıdıka. Bu verileri algoritmacıya verecektim ben ama anne algoritmasıynan şöyle bi baktım da; bi halt olmaz senden.

- Piyyy... Anne kız, kaç tane içtin o haplardan? Nooluyo, ne algoritması?

- Kız algoritma yok mu? Hani "feysbukun algoritması, yutubun algoritması" diyolar, verilerini topluyo ona göre karşına şarkı türkü reklam çıkarıyo, hangi tüccara lazımsa ona veriyo felan diyolar ya. Goncagül'ün torunu, bi çöpçatan sitesinde algoritma yazıyomuş. Geçen bana "Sıdıka'nın verilerini topla getir de, çöpçatan sitesine komisyon vermeden benim torun bi algoritmaya koysun, bakalım senin kızı şöyle hayırlı bi kısmetle eşleştiriyo mu" dedi.

- Lan şunu ben yapsam "Algoritmayla yuva mı kurulur" diye anında terliği kafama ekleştirmiştin.

- Niye öyle diycekmişim yavrım? Misal, "Davul bile dengi dengine" diye bir atalar algoritması yok mu? Verileri eşleşen, eşleşenle yarenlik etsin manasına. Ama ben işte yavrumun kişisellerini direk elin oğluna vermiyim, önden kendi algoritmamla bi bakıyım dediydim. Ve fakat netiğce pek iç açıcı değil. İşe yarar hiç bi verin yok Sıdıka. Bu verilerle şöyle cüzdanı sağlam esnaf bi kocayla eşleşme şansın görülmüyo yavrum. Bi tek, cipies verilerini paylaşırken "Evin kuzeyine markete gidiyorum" dediydin. Kuzey yönü belki. Hani ordan Karadeniz üzerinden bi Rus oligarkla karşılaşma imkanın felan, belki... Kız, Sıdıka, nereye gidiyosun, veri analizim daha bitmedi...

- Nereye gidebilirim ki? Evin güneyindeki odaya... Batıdaki tuvalete... Para yok, baskı, şiddet çok... Nereye gidebilirim ki? Cipies konumu kaderdir.

Mehmet Ali & Akşamsefası

Bergen'in Yüzünde Aydınlanan Soru:

ERKEKLER GÜZELLİĞİMİZİ NEDEN ÇALMAK İSTİYOR?

Lafı uzatmadan bu sorunun cevabını vereyim hemen; çünkü kadınların güzelliğini kendilerine ait sanıyorlar. Kadınların güzelliklerini, kadınların değerini belirleyen bir tür para birimi gibi kullanıyor ve kendilerini bu değer borsasının sahibi zannediyorlar. Hemen kızmayın canım; hepsi değil elbette, bağğğzı erkekler...

Farah Zeynep Abdullah'ın bizzat **Bergen**'i canlandırdığı Bergen filmi, şu sıralar gişeleri silip süpürmekle meşgul. Hal böyle olunca da arabesk şarkıcısı Bergen'in acılı hayatı bir kez daha gündeme gelmiş oldu. **Ankara Devlet Konservatuarı** piyano bölümünü birincilikle kazanan ve iki yıl burada eğitim gören genç bir kadının **Ankara, İzmir** ve **Adana** pavyonlarına uzanan, kezzapla yaralanan ve kurşunlarla son bulan hayatı son derece çarpıcı bir hikaye olmasının yanı sıra, bu ülkenin kadınlarına dair çok şey anlatıyor aynı zamanda.

Bu ülkede magazinsel haber değeri olan en büyük hikayeler her zaman uzatmalı sevgilisi tarafından topuğundan vurulan assolistleri, mafya babalarıyla aşk yaşayan genç avukat ya da savcı kadınların mafyaya peşkeş çekilen hürriyetlerini, yediği dayağı saklayan ve istismarcı hayat arkadaşlarını birer filozof gibi göstermeyi kendine borç bilen eşleri, evlenince evinin kadını olan, kötü hayatlarından kurtarılan ve bunun karşılığında özgürlüklerini birer madalyon gibi kocalarının boynuna takan eski artizleri anlatır.

Kadınlar pavyona düşerler, pavyondan kurtarılmaları, kurtarılınca da uslanmaları beklenir. Dayak, hakaret, istismar ve hatta kezzap bu işin fıtratında vardır! İyi aile kızları ile pavyon kadınlarını ayıran görünmez bir çizgi vardır ve hiç kimse bu çizgiyi geçmeye öyle kolay kolay cesaret edemez!

Bergen için, "**Bergen'in yüzüne kezzap atılmasaydı konuşulmazdı**" diyen **Selçuk Ural**'ın tepki toplayan bu sözlerinde haklılık payı var aslında. Biz toplum olarak acı çeken kadınları metalaştırmayı ve şiddetin kendisini kutsamayı seviyoruz. Fıtratımızda var! Erkeğin sevgisini, kadına uyguladığı şiddetin büyüklüğüyle ölçen ve buna saygı duyan bir fıtrat bu. "Yüzüne kezzap atacak kadar seviyor demek! Vay be! Ne büyük aşkmış!" arabeskliğiyle büyüyen, saygıyla kutsanan şiddet, sonunda yer yapıyor işte. Onun için **Melahat Ü.** gibi, **Rojda K.** gibi, reddettiği erkeklerin kezzaplı saldırılarına uğrayan kadınlara dair haberleri hala okuyoruz.

Travmalar üzerinde uzmanlaşmış siyahi yazar ve psikoterapist **Resmaa Manekem**'in de dediği gibi, "**Bir insanda bağlamından koparılmış travma kişiliğe dönüşür, bir ailede bağlamından koparılmış travma ailenin karakterine dönüşür, bir halkta bağlamından koparılmış travma ise kültüre dönüşür**". Ve motivasyonunu korkudan alan bir kültür, toplum üstünde baskısını kurmaktan çekinmez. Hal bu olunca da kadına karşı şiddetin toplumsal dinamiklerde kutsandığı ve kültürleştiği bir coğrafya kalır elimizde. Üstelik kültürleşme yolunda ilerleyen şiddet bulaşıcıdır. Benzer coğrafyalarda yayılır, feodal ve kabile sistemleri içinde sıkışmış kalmış erkeklerin fikirlerinde olgunlaşır ve namluya sürülü kurşun gibi, ateşleneceği ana kadar, kuluçkasını tamamlamaya yatmış vahşi bir güdü olarak beklemededir. Bir kadının hayatı, en narin yeri feodal duyguları olan atarlı bir erkeğin pamuk ipliğinden de ince sabrının sınırlarıyla ölçülür. Hayatın herhangi bir **Dostoyevski** romanından aşağı kalır bir kurgusu yoktur zira. Hikayenin herhangi bir noktasında patlak veren bir tehdidin kendini gerçekleştirme potansiyeli hayli yüksektir. Başka bir deyişle, "**bak seni öldürürüm kadın!**" diyen bir erkek, bir aksilik olmazsa, hikayenin ilerleyen bölümlerinde dediğini yapacaktır.

KEZZAPLI SALDIRILARIN DÜNÜ BU GÜNÜ

Kadınların çeşitli şekillerde yaralanarak güzelliklerinin ve dolayısıyla da hayatlarının ellerinden alınması insanlık tarihi kadar eski. Feodal kültürler ve kapalı toplumlar, yok olma korkusunun getirdiği bir güdüyle, yeni bir hayat başlatma sırrını bu dünyada elinde tutan kadınları kontrol altında tutmak istemiş hep. Aynı minvalde kezzap saldırıları ise 20. yüzyılın ikinci yarısında özellikle gelişmekte olan ülke sıfatıyla anılan ve politik doğruculuk sebebiyle gelişememiş ülke adını alamayan ülkelerde kendini göstermeye başlıyor. Bu ülkeleri özellikle Güney Asya ülkeleri, Ortadoğu ülkeleri ve bazı Afrika ülkeleri oluşturuyor.

Bangladeş, Hindistan, Pakistan, Afganistan, Vietnam, Kamboçya, Filistin, Kolombiya, Meksika kezzaplı saldırıların en yaygın görüldüğü ülkeler listesinde başı çekiyorlar. Özellikle 60'lı yıllardan sonra Pakistan ve Afganistan'da örgütlenen **El Kaide** gibi radikal İslam grupları kezzap saldırılarını kadınları hizaya sokmak ve kontrol altında tutmak için bir silah gibi kullanmaya başladılar. Kurbanlar arasında öğretmenler ve hemşireler gibi çalışmakta direnen kadınlar da bulunuyordu. Bunu İslam Devriminden sonra **İran** ve radikalleşmeden sonra **Hamas** etkisindeki **Filistin** de takip etti. Gerçi Hamas, kadınlara karşı kezzap saldırılarını cesaretlendirdiğini hala inkar etmektedir.

İran'da 80'lerin başlarında kendini rejimin muhafızı zanneden bazı erkeklerin başını örtmek istemeyen ya da düzgün örtmeyen kadınlara karşı bir dizi kezzaplı eylemi olduğu biliniyor. İran'ın **İsfahan** şehrinde 2014'te de bir dizi kezzap saldırısı meydana gelmiş, bir kadın hayatını kaybederken pek çoğu da yaralanmıştı. Afganistan'da El Kaide, uzun yıllar boyunca sistemli bir şekilde burkasını beğenmediği kadınların suratlarını kezzapla yakmayı sürdürdü. Benzer olaylar Pakistan ve Hindistan'da görülürken, Avrupa ülkeleri arasında Güney Asya nüfusun en yoğun olduğu ülke olan **İngiltere** de kezzap saldırılarının en yoğun görüldüğü Avrupa ülkesi olarak kayda geçiyor.

60'lı yıllarda toplumsal bir fenomen olarak Bangladeş'te başlayan ve kısa sürede bölgesel bir fenomene dönüşen, bir dönem uykuya geçen bu saldırılar, son yıllarda artma eğilimi gösteriyor üstelik. Rakamlar endişe verici. Hindistan'da her yıl 300 kadar kadın, kezzaplı saldırıya maruz kalıyor. Sadece 2016'da İngiltere'de gerçekleşen asit saldırısı ise 601.

Kezzap saldırılarının kurbanlarının yüzde seksenini kadınlar oluşturuyor. Saldırıların sebepleri arasında evlenme teklifini reddetmek, cinsel ilişkiyi reddetmek, erkeğin namusuna halal getirmek, yeterince dini giyinmemek yer alıyor. Kolombiya ve Meksika gibi kartel varlığının en üst düzeyde olduğu ülkelerde son yıllarda erkek kurbanlar da görmek mümkün. Zira karteller, bu eski ve etkili taktiği erkekleri hizaya sokmak için de kullanmaya başladı.

2011 **San Fernando Katliamı** sırasında Latin Amerika'nın en korku uyandıran karteli olan **Los Zetas**, kadınları ve çocukları ailelerinden ayırmış, geri kalanları ise öldürmüştü. Kadınlar bir depoya kapatılmış, burada günlerce tecavüze uğramış ve yer yer kezzap saldırılarına maruz kalmışlardı.

Pakistan'da gerçekleşen kezzap saldırılarının büyük çoğunluğunu "onuru kırılan koca"lar eyleme döküyorlar. Namus cinayetine benzer bir üslupla gerçekleşen bu "namus kezzapları", Pakistan'ın kangrene dönüşmüş bir yarası günümüzde. Tıpkı Hindistan'da olduğu gibi, Pakistan'da da kurbanların gerçek sayısı bilinmiyor. Dünyada her yıl ortalama olarak bin beş yüz civarında kezzap saldırısı meydana geliyor, ancak toplum kuruluşları gerçek rakamların çok daha yüksek olduğu konusunda ısrarlı.

Uganda'da kadınlar, sebepli sebepsiz çetelerin kezzaplı saldırılarına maruz kalabiliyor. Bu durumlarda eşleri kezzapla yakılan erkeklerin yüzde 25'i karılarını boşuyor. Bu oran kadınlar arasında sadece yüzde 3 oysa (yani kocası kezzap saldırısına maruz kalan kadınların kocalarını boşama oranı). Kezzap saldırısına uğrayan kadınlar eğer bekarlarsa evlenmeyi unutmaları gerekiyor, zira Uganda'da geleneksel olarak hiçbir erkek kezzapla yüzü yanmış bir kadınla evlenmiyor.

Bangladeş'te gerçekleşen kezzap saldırılarının tuhaf bir alt tonu da olabiliyor. Toprak meselesi yüzünden kavga eden iki erkekten biri örneğin, diğer erkeğin eşine, konuyla doğrudan hiçbir ilgisi olmamasına rağmen, kezzap saldırısı yapabiliyor. Mantık şu; sen benim mülkümü işgal edersen ben de senin mülkünü tahrip ederim. Mülk; yani diğer adamın eşi...

Mehmet Ali & Akşamsefası

YAZ: EZGİ AKSOY

IŞIĞINDA KADINLAR

ÇİZ: BETÜL YILMAZ

Wangari Maathai

Wangari Maathai, Kenyalı aktivist, politikacı, akademisyen ve insan hakları savunucusu. "Yeşil Kuşak Hareketi"nin kurucusu. Aynı zamanda Nobel Barış Ödülünü kazanan ilk Afrikalı kadın. Maathai, ömrü boyunca Orta Kuşak Afrika'da 30 milyon ağaç dikilmesine ön ayak oldu. Kadın hakları ve Afrika'da durmaksızın tahrip edilen doğa için ömrü boyunca mücadele etti. Kocası tarafından "kontrol edilemez" bulunan ve bu sebeple zalimlikle suçlanan Maathai, Afika'nın ilk çılgın projesine karşı durması, aldığı ölüm tehditleri ve eksik olmayan gülümsemesi ile tanınıyor.

Wangari Maathai 1 Nisan 1940'da Kenya'nın Nyeri bölgesinde dünyaya geldi. Ailesi Kikuyu kabilesine mensuptur. Babası beyazlar tarafından işletilen bir çiftlikte iş bulunca ailesiyle birlikte Nakuru'ya taşındı.

11 yaşındayken Nyeri'deki Katolik misyoner okulu Mathari Catholic Mission'da yatılı olarak okumaya başladı. Burada 4 yıl kadar eğitim gördü. Bu sırada Katolikliği dini olarak benimsedi ve İngilizcesini pekiştirdi.

Misyoner okulunun Wangari'ye belki de en büyük katkısı, onu Mau Mau isyanından koruması, sokaklarda binlerce Kenyalı öldürülürken onu hayatta tutması oldu. Mau Mau İsyanı, Kenyalı kabilelerden oluşan gerilla örgütleri ile bir İngiliz kolonisi olan Kenya Kolonisinin resmi güçleri arasında cereyan eden olaylardır. 8 yıl sürmüş, yarısı 8 ila 10 yaş arası çocuktan oluşan 50 bin ölümle sonuçlanmıştır.

Mehmet Ali & Akşamsefası

Afrika'da Batı koloniciliği sancılı bir şekilde son bulmaktayken, Kenya'da yükselen yeni dalga bağımsızlıkçı politikacılar, bazı parlak öğrencileri devlet bursu ile Batı'da okutma kararı aldılar. Batı'nın ilmini ve bilimini yeni Kenya'ya getirmek istiyorlardı. İlk etapta 300 öğrenci gönderildi. Bunlardan biri de Wangari Maathai idi.

Wangari, ilk önce Mount St. Scholastica College'de biyoloji ve yan dal olarak da Almanca eğitimi aldı. Ardından Pittsburgh Üniversitesi'nde biyoloji master'ı yaptı. 1966'da Nairobi Üniversitesi'ne asistan olarak atandı.

Amerika'da eğitim almış gururlu genç bir kadın olarak yeni mesleğine başlamak için ülkesine döndüğünde atandığı pozisyona bir başkasının oturtulduğunu gördü. Wangari bunun kabile ve cinsiyet ayrımcılığından kaynaklandığına inanıyordu.

İki ay iş aradıktan sonra Almanya'daki Giessen Üniversitesi'nde asistan olarak iş buldu. Burada kendisi gibi Amerika'da eğitim görmüş bir diğer Kenyalı olan Mwangi Mathai ile tanıştı. Mathai, kısa sürede Wangari'nin kalbini çaldı ve ikili kısa sürede evlendiler.

Devamı Arka Sayfada →

İki yıl sonra Wangari karnındaki bebeği ve eşiyle birlikte bir zamanlar kapıların yüzüne kapandığı Nairobi Üniversitesi'ne geri döndü. Bu sırada Kenya'da bir dizi politik suikastler patlak verdi ve neticesinde demokratik çok partili düzenin ortadan kalkmasına sebep olan bir dizi olay yaşandı. Bu yıllarda Wangari kendisini çalışmalarına verdi ve 1971'de doktorasını tamamladı.

70'li yılların ortalarına doğru, tüm dünyayı kasıp kavuran ikinci dalga feminizm, Kenya'yı da etkisi altına almıştı ve Wangari, kadın haklarının ateşli bir savunucusu haline gelmişti. Bu yıllarda Wangari, bir dizi kadın hakları organizasyonunda görev almaya başladı ve Birleşmiş Milletler Çevre Konferansı'nda konuşmak üzere Stokholm'e gitti.

KAZANDIM VANGARİ, BU SEFER OLDU!

İŞSİZLİĞİ BİTİRECEKTİN. NASIL YAPACAKSIN?

BEN ÇEVRECİ BİR ŞİRKET KURACAĞIM, İŞSİZ ÇİFTÇİLERİ, KÖYLÜLERİ VE KADINLARI AĞAÇ DİKMEYE YÖNLENDİRECEĞİM!

BIRAK BU BOŞ İŞLERİ KADIN!

1974'de Wangari'nin eşi parlamentoya girebilmek için bir kez daha seçimlere katıldı ve bu sefer kazandı. Mwangi'nin vaatlerinden biri de Kenya'da işsizliği azaltmaktı. Bunun üzerine *Wangari, Envirocare Ltd*. Şirketini kurdu. Bu; çevreyi korumak adına ağaç dikilmesine ön ayak olan bir oluşumdu ve Wangari'nin ağaç dikme serüveni böylece başlamış oldu.

Envirocare, hizmet verdiği yıllarda Kenya'daki çeşitli ormanlık alanlarda onlarca yeni fidanlık oluşmasını sağladı. Bir yandan Wangari çeşitli uluslararası konferanslara davet ediliyor ve oralarda yapmakta oldukları yeşil devrimi anlatıyordu; bir yandan da Kenya'da adını "deli kadın"a çıkaran neo-liberalizm yanlısı politikacılarla mücadele ediyordu.

1977'de Wangari, Kenya Ulusal Kadın Meclisinde bir konuşma yaptı ve Kenyalı kadınları daha fazla ağaç dikmeye teşvik etti. Aynı yıl Ulusal Kadın Meclisi üyeleri, Dünya Çevre Gününde bir yürüyüş düzenledi ve Nairobi tepelerinde bir dizi ağaç dikme eylemi gerçekleştirildi. İşte bu eylemler, "Yeşil Kuşak Hareketi"nin ilk eylemi olarak kayda geçmiştir.

Devamı Arka Sayfada

Wangari ve kocası 1977'de ayrıldılar ve 1979'da boşandılar. Wangari'nin kocası, eşinin yükselişini hazmedemiyordu. Uslu bir kadın olup kocasını dinlemesi gerektiğini söylemişti. Tabi ki Wangari uslu olmayacaktı. Bunun üzerine Wangari'yi soyadını kullanmaktan men etti. Wangari ise soyadını değiştirmek yerine, bir "a" eklemeyi tercih etti. Böylece Wangari Mathai iken Wangari Maathai olmuştu.

1980'ler tek parti rejiminin gölgesinde acı çekmekte olan Kenya için zor geçiyordu. Yeşil Kuşak Hareketi sadece ağaç dikmekle kalmıyor, aynı zamanda Kenya'da çok partili rejimi destekleyen gösteriler de düzenliyor, dolayısıyla yıldızı iktidar partisi ile bir türlü barışmıyordu.

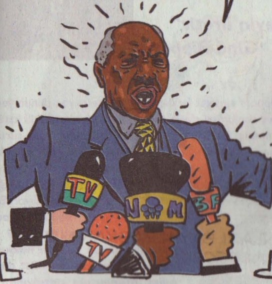
Maathai, hükümetin en büyük fidanlıklardan olan Uhuru Park'ta 60 katlı bir medya kompleksi ve onu çevreleyen bir dizi yapı inşa etmeyi planladığını öğrendi. Gazete binası, ticaret merkezi, ofisler, alışveriş merkezleri, park alanlarından oluşan bu devasa proje için binlerce ağacın kesilmesi gündemdeydi.

Maathai, projeye karşı çıkıyor ve derhal durdurulmasını talep ediyordu. Hükümet tarafı ise Maathai'yi "deli kadın" olarak yaftalamıştı. Projenin Afrika'nın ilk büyük "çılgın projesi" olduğunun altı çiziliyor, projeye karşı çıkan kadınlar "bir avuç dul" olarak niteleniyordu.

MAATHAİ ÖNCE SUSUP ERKEKLERİN SÖZÜNÜ DİNLESİN. CADALOZ GİBİ ÇIKIYOR KAMERALARIN KARŞISINA, HİÇ KENYALI BİR HANIM KARDEŞİMİZE YAKIŞIYOR MU?!

Bütün protestolara rağmen Uhuru Park'ta inşaat 1989'da başladı. Başkan Daniel Arap Moi, projeye karşı çıkanları eski kafalı ve örümcek beyinli olarak nitelendirdi, ve Maathai'nin uslu bir Kenyalı kadın olması gerektiğini, susup erkeklerin işlerine saygı göstermesi gerektiğini belirtti.

CADALOZ KARIII! DEMEK SONUNDA İPTAL ETTİRDİN!

Maathai, susup erkeklere saygı göstermediği için bürosu kapatıldı, Maathai Yeşil Kuşak Hareketi'ni evden yürütmek zorunda kaldı. Hükümetin tüm engellemelerine rağmen hareket uluslararası destek kazanmış ve Moi'nin çılgın projesi 1990'da durdurulmak zorunda kalmıştır.

DEMOKRATİK YÖNETİMİ BENİMSEYELİM!

İNSAN HAKLARI VE ÇEVREMİZİ KORUYALIM. BU VESİLEYLE YÜKSELECEĞİMİZE EMİNİM. HER ZAMAN SORUNLARIMIZIN ÇÖZÜMLERİNİN BİZDEN GELMESİ GEREKTİĞİNE İNANDIM.

Wangari Maathai, 2011'de tedavi gördüğü yumurtalık kanserine bağlı komplikasyonlar sebebiyle hayatını kaybetti. Çok klişe olacak ama bıraktığı miras hala yaşıyor. Hayır, üzerinde "Yeşil Kuşak Hareketi" yazan bir ofis binasını kastetmiyorum. Afrikalı kadınların kalbinde yeşerttiği özgürlük ormanından bahsediyorum...

Wangari Maathai, Afrika'daki barış ve çevre adına göstermiş olduğu tüm başarılar adına 2004 yılında Nobel Barış Ödülü'nü aldı. Bu ödül, onun aldığı onlarca ödülden sadece biriydi ve tüm ölüm tehditlerine rağmen, 20. Yüzyılın ikinci yarısında Afrika'da maço kültüre karşı savaşan bu kadının gurur hanesine bir nokta olarak işlendi.

Mehmet Ali & Akşamsefası

PiN.

Prof. Dr. Şengül Hablemitoğlu

Hablemitoğlu Ankara Enstitüsü
iletisim@hablemitoglu.net

Klişeler Beyni Değiştirir;

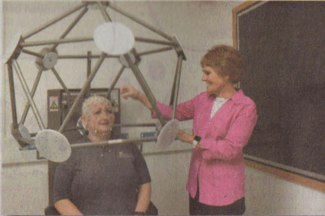
"insan beyni sadece sahibinin cinsiyetini değil, yaşadığı hayatı da yansıtır"

"Cinsiyetli bir dünya, cinsiyetli bir beyin üretir"
Gina Rippon

"Sizden daha geride ya da yetkin olmanızın beklendiği; hatta görünmez olduğunuz bir dünyadaysanız, bunun oldukça güçlü bir etkisi olacaktır..." diyor, İngiliz nörobiyolog feminist yazar Gina Rippon. 2019 yılında yayımlanan *Cinsiyetli Beyin: Kadın Beyni Efsanesini Yıkan Yeni Nörobilim* - [Gendered Brain: The New Neuroscience that Shatters the Myth of the Female Brain] * kitabına ilişkin yapılan bir söyleşisinde. Rippon, *"erkek beyni ya da kadın beyni olarak tek bir beyin türü"* olmadığını; *"her beynin diğer beyinlerden farklı"* olduğunu anlatıyor. Yaşam deneyimlerinin ve biyolojinin beyin gelişimindeki rolünü araştıran çalışmaları toplumsal cinsiyet açısından yanlış beyanlarla dolu *"nörotrash"-nöroçöp* olarak tanımlıyor. Nörobilimin, yapılan çalışmaların geçmişine bakınca erkek ve kadın toplumsal cinsiyet rollerini güçlendirmek için bir *" sosyal mühendislik "* aracı olarak kullanıldığına dikkat çekiyor. Ayrıca toplumsal bağlamın kim olduğumuzu, nasıl erkekler ve nasıl kadınlar olduğumuzu, nasıl düşündüğümüzü ve ne yaptığımızı biyolojik farklılıklarımızdan çok, daha fazla etkilediğini hatırlatıyor.

"Erkekler ve kadınlar arasındaki farkı keşfetmeyi iddia ederek yapılan bir beyin araştırmasının, tasarım ve analiz kusurları ile kolayca beyin farklılıkları avına dönüştürülebildiğinin altını çiziyor."

Biliyoruz ki, bilim insanları uzun zamandır erkeklerin ve kadınların biyolojik olarak farklı beyinleri olduğu için doğal olarak farklı olduklarını kanıtlamaya çalışıyorlar. Rippon ise, toplumsal cinsiyet üzerinde hem tarihi hem de güncel durumu gözden geçirerek, şu anda nörobilimden temel olarak iki şey öğrendiğimizi; bunların (i) insan beyininin önceleri düşünüldüğünden çok daha esnek olması ile (ii) insan beyninin maruz kaldığı deneyimler ve mesajlar tarafından derinden şekillendirilmesi olduğunu vurguluyor. Bulguların, biyolojik cinsiyetin beynimizi etkileyen değişkenlerden sadece biri olduğu sonucunu güçlendirdiğinin; çocukken oynadığımız oyuncaklardan, mutlu ya da travmatik farklı yaşantılara kadar pek çok faktörün biyolojiden çok daha kritik bir rolü olduğunun altını çiziyor. Ayrıca, cinsiyete dair klişelerin kadınlar için performans ve benlik saygısı ve hatta muhtemelen zihinsel sağlık üzerinde olumsuz bir etkisinin bulunduğunu belirtiyor. Rippon, cinsiyet farklılıklarını reddetmiyor, bunun yerine cinsiyet ve toplumsal cinsiyetin kadın erkek olarak ikili kategorikleştirmesinin ötesine geçme zamanının geldiğini öne sürüyor - ki bunun zaten genetik olarak düşündüğümüz kadar ikili olmadığını da görüyoruz. Cinsiyet bir *"spektrumdur"* diyor. Ardından kadınların beyinlerinin daha küçük olduğuna ilişkin Darwinci düşünceyi de parçalıyor. Buna dair yaklaşımı ise şöyle; ***"1800'lerde kadınların eğitim, mülkiyet ve siyasi güç hakları için artan talepler hakkında endişeler vardı. Bu feminist dalga, bilim insanlarının statükonun lehinde kanıtlar sunmaları ve kadınlara güç vermenin ne kadar zararlı olacağını göstermeleri için bir toplanma çağrısı işlevi gördü. Darwin'in kendisi bile ağırlığını koydu ve bu tür değişikliklerin insanlığın evrim yolculuğunu rayından çıkaracağı konusundaki kaygısını dile getirdi. Biyoloji kaderdi, kadın ve erkeğin farklı "özleri" onların toplumdaki haklı (ve farklı) yerlerini belirliyordu."***

Rippon kitabında; *"cinsiyet farklılığı araştırmalarının tarihi hesapsızlık, yanlış yorumlama, tarafsızlık eksikliği, yayın yanlılığı, zayıf istatistiksel dayanak, yetersiz kontrol ve daha kötüleriyle doludur"* diyor. Cinsiyet farklılıklarının nörobilimle desteklenmesine karşı duran önde gelen bir ses Rippon. Kitabında verdiği pek çok örnekle beyin araştırmalarındaki sonsuz döngüyü ortaya çıkarıyor. Erkekler ve kadınlar arasındaki farkı keşfetmeyi iddia ederek yapılan bir beyin araştırmasının, tasarım ve analiz kusurları ile kolayca beyin farklılıkları avına dönüştürülebildiğinin altını çiziyor. *"Aslında kendi araştırmalarımdaki kişisel yolculuğum, kadın erkek beyni farklılıklarına bakmaktan çok herhangi bir beynin nasıl çalıştığıyla ilgilendiğim için başladı."* derken de daha baştan bir tasarım kusuru olduğuna vurgu yapıyor. Rippon, bir otizm araştırmacısı. *"Otizm alanında otizmli bir kişiyle tanıştıysanız, otizmli bir kişiyle de tanışmışsınızdır diye harika bir söz vardır"* diyor. Ve ekliyor; *"araştırma yapmak için çok zaman harcadıktan, otistik olarak damgalanan pek çok kişiye bakarak ve beyinlerinin ne kadar farklı olduğunu fark ettikten sonra, be-*

PELİN "OBUR DÜNYALI" İPEK ÖZSÜSLÜ

yindeki bireysel farklılıkları ve bunların nasıl oluştuğunu gerçekten öğrenmemiz gerektiğini düşündüm. Ve düşündüm ki, tamam, yapılacak ilk şey aslında zaten bildiğimiz temel farklılıklar hakkında soru sormak."

Nörobilim araştırmalarında kolaylıkla, cinsiyet farklılıklarının olmadığı sonuçlar ***"rafa kaldırma fenomeni"***** ile dışlanarak kamuya açıklanmayabiliyor. Biyolojik cinsiyet farklılıklarını ortaya koyan araştırmalar yayımlanıyor, ayırımın bu denli kolay yapılamayacağını kanıtlayan ya da önemli fark bulunmadığını göz ardı etmeyen araştırmalar ise, yayımlanmayarak, rafa kaldırılıp çürümeye terk ediliyor. Rafa kaldırma fenomeninden biyolojik cinsiyet farklılıkları ile ilgili beyin araştırmaları da muaf değil. Üstelik yüzyıllardır. Böylece de beyine bakıp toplumsal cinsiyet statükosunu açıklayabilir ve meşrulaştırabilirsiniz, hem de en bilimsel yollarla. Ayrıca, genetiğin, kadın ve erkek olarak davranışlarımızı açıklamak için kültürel/toplumsal geçişle aktarılan memetik [gen aktarımına benzer bir kültürel aktarım birimini tanımlamak için mem kavramı kullanılmaktadır]** devamlılığı dışlayarak açıklamakta yetersiz olduğu da göz ardı edilir, dile getirilmez. Rippon, günümüzde kadın erkek beynine dair farklılıklar söyleminin, kadın-erkek *"tamamlayıcılığının"* kanıtlarının arayışına doğru evrildiğini de vurgulamaktadır. Rippon'un kitabı, kitaba dair söyleşileri son derece etkileyici heyecanla okudum. Ve kitaptan sizlere de bahsetmek istedim.

Mehmet Ali & Akşamsefası

Belki siz de benim gibi, kadın beyni erkek beyni araştırmalarının popüler yorumcularına ve ilişkileri bu klişe farklılıklar üzerinden yorumlayan ilişki gurularına daha farklı bir gözle bakar, gülüp geçersiniz. Gerçekten de artık miadını dolduran bu yaklaşımların neye hizmet ettiği de ortada, fanatik savunucularının kendilerine alan açmalarından başka ne kadınlara ne de erkeklere faydası var. Ayrıca ****Cordelia Fine'nın dediği gibi; ileri sürdükleri farklılıklar, onları popüler nörocinsiyetçiliğin renkli yalanlarına sıkı sıkıya sarılmış nöro-saçmalık disiplininin taşıyıcılarına ya da nörotrashın çöp toplayıcılarına dönüştürmekten başka bir işe yarmıyor J

* Gina Rippon, 2019. The Gendered Brain: The new neuroscience that shatters the myth of the female brain. Bodley Head, Londra.

** https://tr.wikipedia.org/wiki/Memetik

***Rafa kaldırma fenomeni, bir bilimsel alanda ortalama yayımlananlardan farklı sonuçlar rapor eden araştırmanın tamamlandıktan sonra yayımlanmamasına denir.

****Cordelia Fine, 2010. Toplumsal Cinsiyet Yanılsaması: Zihnimiz, Toplum ve Nörocinsiyetçilik Nasıl Fark Yaratıyor? Çev: Kıvanç Tanrıyar, Sel Yayıncılık, İstanbul.

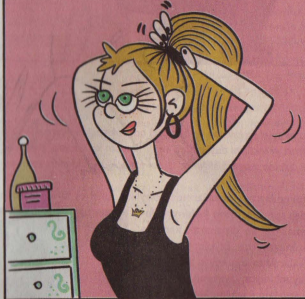
HAYAT BAZEN TATLIDIR

ipek özsüslü

Mehmet Ali & Akşamsefası

Değişim

Feyhan Güver

aksoyezgi@gmail.com

Ezgi'nin Cinnet Kutusu

Ezgi Aksoy

- **Will Smith**, Oscar aldığı gecede en kötü performansını sergiledi. Kurgu ya da değil, o tokat sahnesi çok kötüydü be! Laf aramızda, ben kurgu olduğunu düşünüyorum.

- Bu ay bizde **Bergen** gündemi var. O sırada **Hollywood**'da adam kalktı **"BENİM karıma"** diye cümle kurdu. Hollywood'dan kalk gel Türkiye'de Halis Serbest ile özdeşleş. Valla enteresan…
- Bu arada Will Smith'in yaptığının hazır yapılmışı, hem de daha kötüsü varmış. Biliyorsunuz 1973 yılında **Marlon Brando, The Godfather**'daki rolüyle en iyi erkek oyuncu ödülünü kazanır ve konuşmasını yapmak üzere yerli bir kadını yerine vekil olarak yollar. Yerli komitelerinde yönetici de olan **Sacheen Littlefeather**, sahnede göçmen Amerikalıların yerlilere yaptıkları zulümlere dair bir konuşma yapar. Meğer o sırada maço westernlerin unutulmaz aktörü **John Wayne** Littlefeather'a dalmak üzere sahneye fırlamaya çalışmış, bunu yapamasın diye altı güvenlik görevlisi tarafından engellenmesi gerekmiş. O gece Wayne sahneye çıkabilseydi belki de Sacheen Littlefeather tarihin ilk **Ahmet Kaya**'sı olacaktı. Anladın sen onu.

- Her yer Will Smith tokatlı caps dolmuş. Yapmayın bunu çok çirkin gerçekten.
- O sırada Türkiye'de… Asgari ücretle Yunanistan'da 406, Hollanda'da 775 litre motorin alınabilirken Türkiye'de yalnızca 179 litre motorin alınabiliyormuş. Siz de yürüyün kardeşim. Sonra da alacağınız elli liralık motorin yerine elli liralık simit alır, çay koyar yersiniz. İşte iki simit, iki çay falan yani.
- Ofensif mizahı zorlarsan, zorlaya zorlaya düz zorba mizaha çıkarsın arkadaş. Ofensif mizahın tonu, düsturu ve de süresi çok önemlidir. Şekil adamın sonunda zorlaya zorlaya düz evde oturan Muhittin Emmiye dönmesi gibi bişii bu.

- **Halk Tv**'nin programcılarının **Youtube** kanallarına müdahale etmesi ne saçmaymış. Sosyal medya çağındayız, sanal gerçeklik dünyayı parmağında oynatıyor, siz neyin peşindesiniz acaba…

- **Emin Çapa**'sız Halk Tv de, nebilim…
- **Manda yoğurdu** ve **Medine hurması** yiyin yatmadan önce, şifa diyollar. Zaten onları alacak paranız varsa, şifayı bir şekilde bulursunuz canım, çok da şeyapmasınız da olur.

- **Afganistan**'da **Taliban** kız çocuklarının okula gitmesini yasakladı. Yeniden gücü ele geçirmeden önce söz vermişti oysa, öyle bir şey asla yapmayacaktı. Sosyal medya ağlayan kız çocukları ve annelerinin fotoğraflarıyla dolu... Dünyanın gözü önünde koca bir ülke böylesi bir zulme nasıl terk edilebilir, aklım almıyor.

- **Ukrayna – Rusya** savaşı buğday fiyatlarını vuracak diyorlar. **Biden**, tüm Avrupa'yı bile etkiler demiş. Ya yemeyin işte ekmek falan, bakın tip-2 diyabet 57 başka hastalığı tetikliyormuş. Peki tip-2 diyabeti ne tetikliyor? Eppek güzel kardeşim, eppp-peeek!
- Bu arada Bergen'in yattığı mezarlıkta **Konca Kuriş** ve **Özgecan Aslan** da yatıyormuş. Bu bilgiye kalbimi bıraktım.

- **Et ve Süt Kurumu Başkanı,** "kuyruk olmasın diye ete zam yaptık" diye açıklama yaptı. Belki de Ukrayna – Rusya savaşı da insanlar diyabet olmasın diye çıkmıştır ya la?
- Bazı Rus muhalifler Türkiye'ye sığınmışlar, gelmişler burada Putin hakkında ileri geri konuşuyorlar. Yani akıl vermek gibi olmasın da, sığınacak başka yer bulamadınız mı? Çünkü bizim yarın Putin'le yeniden can ciğer olmayacağımızın bi garantisi yok da onun için söylüyorum. Sizin başınız yanar, biz hep aynı çünkü.
- Şeker karaborsa yolunda. Piyasada şekerin çuvalı 700 liraya çıkmış, Türkşeker talebi karşılayamıyormuş. Valla Ukraynası, Rusyası, Türkiye'de hükümeti falan herkes diyabete savaş açmış siz hala şikayet hala şikayet!
- **Güney Kore**, artık Türkiye'den gelenlere vize sormayacakmış. Ya çok sağ olsunlar ama bundan sonra dünyanın en gelişmiş ülkelerinin tekmili birden vizeyi kaldırsa kim gidebilecek ki, Euro olmuş 16 küsür…
- **Dünyayı gezmek bir ihtimaldi ve çok güzeldi.**
- Bu yüzyılın ekmeğini yeni icatlara, piyasalara vs. bodozlama girenler yiyor. Ben daha NFT neymiş, neredeymiş diye araştıradurayım, millet karda başına poşet geçiren adam fotosu falan satıyor 130 dolara.

Mehmet Ali & Akşamsefası

Negatif Çıktım!

BETÜL YILMAZ

- Bağzı gündemleri **oha bu çok ağır çok acı** deyip burada konu edemiyorum, üstüne şaka maka yapamıyorum. Söz edemediğim acılar adına çok canım yanıyor. Arz ederim.
- Özel güvenliklerin gece 11'de baskın gibi girip laboratuvar eşyalarını, kitapları falan varillerle dışarı attığı yere akademi deniyor bu ülkede. Başka yerde şaka diye anlatsan kimse gülmez. O kadar absürt.
- **Bodrum**'da bir inşaat firması, Akdeniz foklarının yaşam alanı olan koya tonlarca hafriyat dökmüş. Ne var ne kızıyorsunuz ya, belli ki bilmiyorlardı. Bilselerdi... de... dökerlerdi... gerçi... neys...
- 96 yaşında, 2. dünya savaşında Holokosttan kurtulan bir kişi, Putin'in Karkiv'i bombalaması sırasında hayatını kaybetmiş. Benzer haberleri hep okuyoruz. Yani 2. dünya savaşından, hatta Hitler'den bile kurtulmuş, ama 21. yüzyılın riyakarlığından ve popülizm dolu savaş kültüründen kurtulamamış ha... Çok yazık. Çok acı.

- Bombalanan şehirler, yok olan evler, okullar, hastaneler, yüzlerce km yol yürüyüp bir sırt çantasıyla evini terk eden, bir gecede hayatı sonsuza kadar değişen binlerce insan. Savaş. Yıkım. Ukrayna...
- Savaşa hayır! Sadece Ukrayna'da değil ama... Suriye'de, Etiyopya'da, Afganistan'da, Yemen'de, Sudan'da, savaş bölgelerini aratmayan kartel kontrolündeki Latin Amerika şehirlerinde, Kongo'da, Nijerya'da vs vs vs.......
- **"Batı'nın ahlaksızlığı"** diye bir şey var ya, hani İslamcılar onu seks falan zannediyor... Aslında Batı'nın ahlaksızlığı; Akdeniz'de Afrikalı, Suriyeli mülteciler boğularak ölürken seyreden, sınır kapılarında donarak ölmelerine **bana ne be gelmeselerdi** diye kayıtsız kalan Batı'nın, Ukraynalı mülteciler için yollara su, ekmek falan bırakmaları, okullarda çocukları ayakta karşılamaları falan oluyor. Yani harbiden de çok fenaymış Batı'nın ahlaksızlığı, gerçekten de Batı'nın ahlaksızlığını almamak lazım.
- Bazen **TİP** sözcüsü **Sera Kadıgil**'in mecliste dinlenip dinlenip edepsiz diyen vekile sayması gibi dünyaya saymak istiyorum. Sonra diyorum ki, acaba çayın altını yakmış mıydım?

23 NİSAN ANISI!

BENCE HERKES ÖZGÜR OLMAK İSTER. BEN BÜYÜYÜNCE ÖZGÜR BİR BÜYÜK OLURSAM, ÜLKEMİZ ÖZGÜR OLUR!

BAŞKAN

OLMADI TABİ ÖYLE BİŞEY...

VLOG KIZ...

ŞİMDİ UYANDIM!

ŞİMDİ CİLT BAKIMIM!

YUMİİİ VAT DİLİ ŞIZZI

IMH

...

EHEH ÇOK TAKİP!

ROL ÇAL!

BİT.

İKİ MEDENİ İNSAN

AY NE GÜZELMİŞ BUU, BANA HEDİYE ETSENEE!

E OLUR AL!

...

YAA ÇOK BEĞENDİM. BUNU BANA DOĞUM GÜNÜMDE ALSANIZA!

ALAMAN

KENDİMİ SATSAM?

BU BENİM YIL BAŞI HEDİYEM Mİ?

OLUR! AL! İYİ YILLAR!

...

ŞUYUNU ALDIM, MERAK ETME OLUR MU?

AAA! O BENİM İÇİN ÇOK DEĞERLİ ÇOK SEVDİĞİM BİRİNDEN HEDİYE OLDUĞU İÇİN!

TABİ!

Mehmet Ali & Akşamsefası

ÂŞIK VEYSEL'İN AŞKI GÜLİZAR ANA

Yaşar Seyman
yasarseyman@gmail.com

Âşık Veysel Şatıroğlu, 21 Mart 1973 tarihinde bir Newroz bayramı gününde dediği gibi uzun ince bir yolu sürdürmek için aramızdan ayrıldı.

O artık sadık yârim dediği toprakta çiçek yaşamda şiirleriyle bir ölümsüz ozan menzile varmak isteyenlerin kutup yıldızıdır.

Yılların gözlemiyle bugün Anadolu kadınlarının yaralarına türküleriyle merhem olan Âşık Veysel'in gönül sultanı, yaşam sevinci eşi Gülizar Ana'yla Âşık Veysel'i anmak istiyorum.

Gülizar Ana'yla anarak bir hakkın teslimini de gönül borcu sayarım...

Âşık Veysel'i yazanların, anlatanların çok azı onu besleyen topraklardaki inanç kaynağından söz ederler. Oysa bilinen gerçek insanının doğduğu toprakların doğası, kültürü, inanç güzellikleri biçimlenmesine katkıda bulunur.

Şair Edip Cansever bakın ne diyor:

"İnsan yaşadığı yere benzer
o yerin suyuna o yerin toprağına benzer
suyunda yüzen balığa
toprağını iten çiçeğe
dağlarının tepelerinin dumanlı
eğimine benzer
göğüne benzer ki gözyaşları mavidir
denizine benzer ki dalgalıdır bakışları"

Âşık Veysel ozanlar diyarı Sivas şehrinin Şarkışla ilçesinin Sivrialan köyünde yaşama doğar. 'S' ve 'Ş' harfleri ile adeta kuşatılmıştır. 'S' harfini yüreğindeki sezgiye, sabıra, sevgiye, 'Ş' harfini soyadına alarak özünde katar.

Yaşamında iki Gülizar vardır. Biri onu dünyaya getiren annesi, diğeri de onu var eden kadını, eşi, aşkı Gülizar'dır.

"İki büyük nimetim var biri anam, biri yârim," misali Gülizarların bahçesinin ozanı, sesi, sedasıdır.

Erenler Anadolu'ya diyenler bilirler ocakları, türbeleri...

Yalıncak Sultan'ın türbesi Sivas Yalıncak Köyü'ndedir. Hafik ilçesine bağlı bu türbede ocak soylu dedeler bulunur. Sim diyarından göçle gelen Gülizar Ana'da bu türbede hizmet eden bir yoksul kadındır. Bir sabah gördüğü düşün heyecanı ile uyanır ve rüyasını Yalıncak Sultan türbesindeki Hamza dedeye anlatır. Hiç tanımadan rüyasında gördüğü adam için Hamza Dede o senin kısmetin der.

Üç gün sonra iki atlı sırtlarında sazları ile türbeye doğru gelirler. Gülizar ana uzaktan gördüğü bu insanların gelişinden ürker. "Cendermeler geliyor!" Diye türbenin kapılarını kapatıp, Hamza Dedenin yanına hızla gider.

Hamza Dede, türbenin emektarı Gülizar'a, "O, senin kısmetin kızım," der. "Sırtlarındaki silahları sazları korkma! Bu iki atlının birinin gözleri görmüyor," der.

"Gözleri görmeyen, bir süre sonra, Erenlerin dediği gibi Gülizar'a talip olur.

Gülizar Ana, Hamza Dedeye, " Rüyamı sana anlattım. O, benim kısmetim," der.

Birbirleriyle sözlenirler...

O gün Munzur'la Kızılırmak birlikte akmaya başlar...

Birkaç gün sonra Aşık Veysel atla gelir, Gülizar Ana'yı alıp köyüne götürür.

İlk eşi kendini terk eden Âşık Veysel'in büyük aşkı ikinci eşi Gülizar Ana olur.

Mavi gözlü, orta boylu bu Kürt güzeli kadınla, Âşık Veysel'in yoksul yaşamına bereket gelir. Manevi yolculukları başlar. Çoğalırlar. Yaşam bu kez farklı akmaya başlar...

Bu evlilikte kadın dilinin, irfanı ile Âşık Veysel'in bilgeliği buluşur, ozanlığına yansır. Gülizar Ana ile var olur. Birbirlerine göz, dil, ses, sevda, yoldaş olurlar. Bu evlilikte bu sevdada bir Âşık Veysel doğar. Yaşadıkları aşkı, Aşık Veysel yıllar aşıp gelen zihinlerde silinmeyen gönüllere yazılan dizeleri Gülizar Ana'ya yazar:

"Güzelliğin on ' par etmez,
Bu bendeki aşk olmasa,
Eğlenecek yer bulaman
Gönlümdeki köşk olmasa"

Bir Köy Enstitüsü'nde öğrenim alan aynı zamanda usta öğretmenlik yapan ve Türkiye'nin her köşesindeki Köy Enstitü'lerine ulaşan, çocuklara saz öğreten, Âşık Veysel'in ünü tüm dünyada yayılmaya başlar. Nitekim UNESCO 2023 yılını Âşık Veysel yılı ilan eder.

O süreci bir dönem Âşık Veysel Derneği Başkanlığı yapan eğitimci torunu Gündüz Şatıroğlu gönenerek şöyle aktarıyor:

"UNESCO'nun 2023 yılının Âşık Veysel yılı ilan etmesi fikri ilk kez 2017 yılında UNESCO Milli Komisyonu Başkanı Sayın Öcal Oğuz'u ziyaretimizde gündeme geldi. 2020 Aralık ayında benim de içinde yer aldığım bir komisyonda dosya hazırlandı. Sonunda 2021 Kasım ayında yapılan UNESCO 41. Genel Konferansında *"2023 Âşık Veysel Yılı"* ilan edildi. Sürecin içinde yer almak benim için onur ve gurur oldu."

O yıl çok söylenecek "Uzun ince bir yoldayım, gidiyorum gündüz gece."

Âşık Veysel'i ölümünün 49. Yılında saygıyla, sevgiyle anıyoruz.

Tüm Erenlere selam ve sevgilerimizi gönderiyoruz...

"Ben giderim adım kalır, dostlar beni hatırlasın."

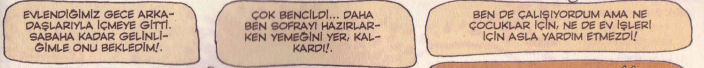
Gönül gözüyle gören bir Âşık Veysel geçti bu dünyadan...

BAYAN YANI
2022-04-NİSAN
Aylık yaygın süreli yerel yayındır.
BD Basın Yayın Tic. Ltd. Şti. adına
Sahibi ve Yazışleri Müdürü
Tuncay Akgün
Renklendirme Editörü
Fikret Özdemir
Grafik Düzenleme
Cebrail Okcu
Müessese Müdürü: Ali Yavuz
Abonelik: Aysun Öztürk
ADRES: Duatepe Sok. No:16
Yeldeğirmeni/Kadıköy
TEL: (0212) 292 94 50
FAX: (0212) 251 57 54
BASKI: LeMan Ofset
(0212) 858 00 93
DAĞITIM: Turkuaz Dağıtım
Paz. A.Ş. (0212) 249 91 13

Feyhan Güver

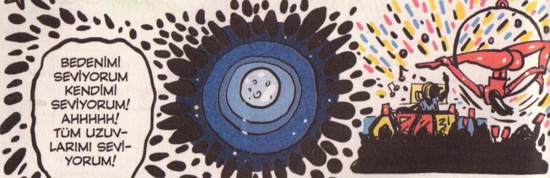
Mehmet Ali & Akşamsefası

EX'TEN TANELER

Raziye Içoğlu

- Kadınlar kocaları öldüğünde, dizi filmde hastası **EX** olan, başkasının kocasına üzüldükleri kadar üzülmüyorlar.
- Aldatıp yakalanan erkek **"Karıcığım Bak Açıklayabilirim"** der sanırdık bütün ilişki bitirme senaryolarında. Ve **EX** açıklayabilmeyi bile önermedi.
- **EX** giderayak E-Posta adresimi istiyordu. 13 senedir bu evliliğe meyilliydim. Biz yeni ayrılıyoruz, sanki yeni mi tanışıyoruz Acaba?
- İyi bir **EX** kaynana olmak, oğlunu karısından korumak değildir, bazen de çocuğunun eşini çocuğundan korumak demektir.
- Yıllar öncesinde **EX**'in Lacivert montunu yıkayacakken cebinde unutulmuş 20tl'yi bulduğumdaki şok sevincimden, çok daha fazla sevindim erzak dolabında 2 bardak bulgur, 1 avuç yeşil mercimek bulunca şimdiki zamanda.
- Çoğu zaman da Kadınların muallak kaderlerini, ya varlıklarıyla, ya da yokluklarıyla **EX** kocaları yazıyor.
- Bir atasözü dermiş ki; "Erkeğin kalbine giden yol midesinden geçer". Ne kalp mi? **EX**'in Midesi ile Beyin denilen organın arasındaki gidiş geliş seferli güzergâhında **Kalp** diye bir istasyon var mıydı ki Acaba?
- İlk Yoğun Bakım kapısı önünde Babam'dan haber beklerken **"hasta Kocan mı?"** diye muhabbet açan Kocasını bekleyen kadına bir **"Keşke"** deyişim vardı ki, hayatımda kullandığım ilk keşkemdi. Kadıncağız **"Aaa öyle deme, koca var, koca var"** diye kocası kadar konuşarak kocasının farklılığını belirtiyordu. Farkım kadar konuşmak gerekirse, **EX**, ex olacak olsa dahi bu kapıda beklemezdim yani. Herkesin farkı kendi kendinedir.
- **EX**'i bir şeyden dolayı beğenirsin, **EX**'e bir şeye rağmen aşık olursun. Ve sonra **EX**'in her şeyinden dolayı ayrılırsın.
- **EX** tarafından kiminle aldatıldığını bulmak için sarf ettiğin çabayı, kendine birini bulmak için sarfetmelisin.
- Söylediğin şeyler için özür dilemeyeceğin, söylemediğin gerçek şeyler için kendinden özür dilediğin şeydir **EX** ilişkiler.
- Bazı **EX**'lerin, IQ'sunun yüksek olmasına gerek yok, koca şiddeti düşük olsun yeterli.
- Bazen aynı babayı kaybeden kardeşlerden daha çok, Babasını kaybeden başka bir kişi ile acın uyuşabilir. Aynı baba değil de, Baba acı aynı olabilir yani gibi **EX** ayrılıklarda da seni ayrıldığın **EX** değil de, **EX**'i olan biri anlayabilir ancak...
- Bazı **EX**' insanlara **"bunu kimseye söyleme sakın"** demelisin önüne gelen herkese söylemesi için.

NİYE ÖYLE DİYORSUN, YAPTIKLARINI NEDEN GÖRMEZDEN GELİYOSUN!

EVET, KENDİNİ SEVME SAÇMALIĞI YAPABİLİRSİİN BA-ŞARABİLİRSİN!

ZAAART #

TAMAM BİŞEYLER YAPTIM AMA GÜNÜMÜZDE BU HİÇ BİŞEY!

HERKESİN DURUMU BU DÜNYA BÖYLE, SEN KENDİ İÇ ENERJİNİ TOPLA OLUMLU OL. BAK NELER OLUYO! HAYATA ŞANS VER. GÖRECEKSİN HAYAT DAHA NELER VERECEK!

NE VERECEK BU YAŞTAN SONRA HASTALIK, KAYIP, YALNIZLIK VE YAŞLILIK VEREBİLİR TABİ!

BAKALIM OLUMLU VE OLUMSUZ DÜŞÜNCELER GELDİĞİNDE NE YAPMALIYIZ? OLUMSUZ DUYGUNUZU SÖYLEYİN VE BUNU SEVİYORUM DEYİN, KYLE CEASE YÖNTEMİ.HIIM KERİZLİĞİMİ SEVİYORUM, KERİZLİĞİM....

Her zaman evlilik, evliyken boşa harcanır ve evlilerin elinde heba olurmuş…

Neden ayak, el, kulak, göz gibi çift dış organlarımıza aynı şeyleri giydiriyoruz ki Acaba?. Küpe ve gözlükte aşanları gördüm ki bana Tasarım diyorlar. Ama farklı çorap, farklı ayakkabı giyersen Anti tasarım kalıyorsun. **"Çorap çifti kaybetme"** gibi özellikle evliliklerde büyük bir Evlensel Mesele sorunsalı var mesela. Çok geçmiş zaman, **EX** Kocaya yaranacağım diye zıt kombin, ayağımın birine siyah, diğerine beyaz, terlik, çorap giymiştim de, maç kanalımızda maç izlemeye gelen çifter çifter arkadaşları tarafından boşanana kadar, sanki evlilik temellerini kökünden sarsmışım gibi, dedikodum yapılarak yargılamıştım.

Mehmet Ali & Akşamsefası

Seda Bülbül

Mevsimi Değilmiş

Aylarca yenilmek için sadece tek bir mevsimi bekleyen bir sebze, bir meyve gibiyim.

2018, 2021, 2022… Her yeni bir sene için aklımı başımdan alacak pozitif bir olayla karşılaşmayı beklerken buluyorum kendimi. Tezgâhta alıcılarımı bekliyorum. Biri beni alsın, yapabileceği en müthiş yemeği yapsın ve keyiften dört köşe olsunlar istiyorum.

Sonra satışa çıkarılmak üzere tezgâhlara konuluyorum. Üstüme su serpiştiriyorlar, en iyi halimi en üste yerleştiriyorlar. Seviniyorum, 'işe yarayacağım, beni beğendiler' diye. Geliyorlar, işte! İlk müşteri, alıcı! Beni elliyor, kontrol ediyor sözde. 'Neden bu kadar pahalı?' diyor. Sevgili satıcım 'almıyorsan tezgâhın önünü kapatma' diyor. Alıcı kişisi bana bakıyor ve sertçe fırlatıyor bedenimi. İşte o an okkalı bir cevap yüzüme çarpıyor 'Mevsimi gelmeyen, olgunlaşmamış şeyi önümüze koyarsan sorarız tabii'.

Satıcım tezgâhın diğer ucuna atılan beni alıyor, nazikçe okşayarak tekrar yerime koyuyor ve kendi kendine söyleniyor 'mevsimi değilmiş! Aptallar'

Öylesine bir manavın, pazarın içindeki herhangi bir tezgâhta mevsimini bekleyen sebze veya meyve gibi hayatım. Tesadüfen biri geliyor, tanışıyoruz. Parlak, güzel, zeki görünen benimle eşleşiyor. Günler geçiyor, tanımak istediği kişi aslında ben değilmişim! Bak sen! Mevsimim değilmiş sanırım. Peki ben ne yapıyorum? Asıl benliğimi görmek istemeyenlere en çürük, en sevimsiz tarafımı gösteriyorum. Sahtelikten uzak, samimi bir şekilde!

Sokak Tepik...

Metro çıkışında, yürüyen merdivenlerden yukarı çıkan taraftayım. İnen yürümeyen taş merdivende bir kız Telefona bakarak iniyordu ve düştü. Bizim taraftaki kadın, inen tarafın merdivenine yaklaşmakta olan bir adama; **"yardım edin kız düştü"** dedi. Sonra adama arkasından kızdı. **"Yardım et, diyoruz, adam böööle bakıyooo yaaa!"** diye söylenerek gitti. Kendi kocasına kızarcasına, Kadın hep fahri karı, her erkek de onun için hep fahri koca gibi sanki.

Yıllar önce Babamın arkadaşı ve karısı, İngiltere'ye okumaya giden kızları ile ilgilensin diye Abime yolluk olarak su böreği yapıp getirmişlerdi. Çay demledim ve hep birlikte yedik. Misafirler gittikten sonra böreği didik didik ettik. Böreğin içinde hiçbir peynir vs, başka bir börek içi bulgusuna rastlayamadık. Ya unutmuştu, ya da bom boş böreği bundan tam 30 yıl önce keşfetmişti Ev Kadını. Ve şimdilerde bir anlam kazandı o börek, hatıralarda kalsa da.

"Az da olsa istedikleri her ürüne erişebiliyorlar" diyen ve **"Fakirlerin erişemeyeceği zamlarda fiyatlandırınız"** demiş gibi davranan kişinin, aynı olması inanılır bir şey. – Var olan her ürüne ulaşmak zor değil, ürüne ulaşacak paraya erişmek zor.

Madem gaza, elektriğe para yetmiyor. Madem ki buzdan ev, çekip dolabımın fişini, evi buzdolabı olarak kullanmaya başladım. Buzdolabı lükslüğünde yaşamaya çabalıyorum. Ayrıca da elektrik faturamın çeyreği bile değil kârım...

Bütün kış evde **ÖRENDAYAN** kostümünü giyip oturdum. Soğuğa karşı savaş açmış bir kahraman gibiyiz, hepimiz **#ÖrenDayanız.**

Ne kurbanmışız bee? Bir büyük simit alıp en az 7 arkadaş yiyoruz. Aramızda bazı glutensiz beslenenler yemiyor bir de mesela, vejetaryen ortak gibisinden.

Bizim çocukluğumuzda **"Alan var, alamayan var, diğer çocuklar özenir"** diye, çocuğunun beslenme çantasına muz, şeftali koyamayan, annelerin torunları şimdilerde çocuklarının beslenme çantasına hıyar, ekmek gibi besinleri de koyamıyorlar.

Ekmeği sağlık diyeti için değil de, parası yüzünden bırakmak, gelmiş, geçmiş diyetlerin en fena ödenemiyeni imiş meğer.

Ufacık şeylerden mutlu olduğumuzu sanmak. Kirli sepetinde, önceden alınmış taşlaşmış hale gelmiş, çamaşır deterjanım varmış mesela.

Taburesini yanında taşıyan adam yer altı metrosuna bindi, taburesine oturdu ve kitabını açtı okudu. Mahalleye kolunun altında topu ile gelen çocuğa özenildiği dereceden bin kat daha fazla gıpta ettiğim andır.

Şiddetli Zam Kasırgası...

75 yaşındaki Teyzeye bak sen! A markette, torunu yaşındaki kızı pata küte dövmüş. Çok daha hızla yayılan bir şey var ki, o da şiddetli şiddet ... Mağaza görevlisi Yağmur, reyonları düzeltirken yanına yanaşıp soru soran kadına **"Tuvalet kâğıtları ile ilgili arkadaş, aşağı depoda, ben yanlış bilgi vermeyeyim, şimdi gelir arkadaş"** diyor. Ve demesi ile kadın, kızımız Yağmur'a büyük bir şiddetle girişiyor. Yağmur **"Bakın ben size karşılık vermiyorum, durun lütfen"** dese de kasırga Teyze durmuyormuş. Esasen de dayağı ilgili kişi yiyememiş. Yanlış kişi, Yağmur, Ahu'nun yerine dayak yemiş gibi olmuş. Yani dişisi de, dayağı da yanlış. O Teyze'nin gazabından kim olsa, ne derse dese de kurtulamayacakmış zannımca... Aynı markette **"Limon niye yok, müdür nerede?"** diye ortalığı ayağa kaldıran başka bir Teyze'yi de, "insanlar haykıracak, çıldıracak yer arıyorlar galiba" diye yazmışım, ki şimdi o yeri bulmuşlar gibi. **"Bize ne oluyor?"** diyeceğim. **"Bize ne olmuyor ki?"** diyecekler... Devşirilmiş atasözü gibisinden **"dizini dövemeyen Teyzeler gelmiş zincir marketin kızlarını dövermiş".** ... Şiddette zam mı, zamlı şiddet mi, cinnetden şiddet mi Acaba? Ne bu şiddet, ne bu cinnet? Elbetteki dayak şiddetine sebep aramak olmaz da, sebepsiz olunca daha bir sebepsiz oluyor o derece yani.

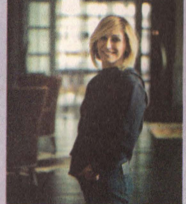
KADIN KADININ YURDU MU KURDU MU?

Hafta 8, gün 9 rast geliyorum bu tartışmaya. Bana kalırsa ne yurdu, ne kurdu. Elbette kadınlar arası dayanışmanın büyüsünü inkar edemeyecek kadar kadınım. Ancak birbirini tutma, koruma, kollama, kendi derdi yoksa bile başkasının derdine derman olma, birbirine arka çıkma, duvar olma, besleme, yüceltme görevlerinin de yine kadınlara yüklenmesinden biraz rahatsızım da. İnsani bir görev değil mi bu, erkeğe de düşmez mi haksızlığa uğrayanın, zor durumda kalan ve bırakılanın, bir müşkülü olanın yanında olmak? Biraz daha sorumluluğu, biraz daha arkasına bakmadan yürüyememe halini kaldırabilecek miyiz emin değilim.

Üstelik bu öyle bir hal aldı ki birbirimizden başka kimsemiz olmadığı düşüncesi ve hatta yer yer gerçeği yüzünden, birbirimizi mesleki anlamda eleştiremez, fikir alışverişi yapamaz ve karşıt görüşlerde olduğumuz her anı ve olayı düşmanlıkla yorumlar hale geldik. Birbirimizi negatif biçimde dokunulmaz kılmamızın faydası kadar zararı da dokunabilir oysa.

Benim tanıdığım kadınlar çoğunlukla yurdum olmaya gönüllüydü. Kurdum olanların kurtluğu da kadınlıklarından ziyade insanlıklarıyla ilgiliydi. Birinin yurdum ya da kurdum olmakla çok da meşgul olmasını tercih etmemekle birlikte, cinsiyetten azade insani bir dayanışmayı yaygınlaştırmanın kadın dayanışmasının olmazsa olmazı olduğunu düşünmekteyim. Bize insani ve daha büyük bir dayanışma lazım.

Yıllar evvel iletişim dersinde bir reklam ya da bir kısa film izlemiştim (tam anımsayamadım) ; çok lüks bir otomobili kullanan özgüvenli bir kadın, arabasını tüm camlarda balonlar, peluş oyuncaklar olmasına rağmen kusursuz park eden bir kadına selam veriyor, arabasının bagajını elleri doluyken ayağıyla kapatabilen bir kadının yanından geçiyordu. Reklam çekilirken zamandan kazanmak ve arabaları zarardan korumak için asıl kullanıcıların erkek olduğunu ve kadınların yalnızca green boxta kullanır gibi yaptıklarını öğrenmiştim. Bize cinsiyet eşitliği kisvesi altında pehlivan olmayı öğretenler, şoförlüğümüze güvenmemişlerdi aslında. Kadının yurdu burasıdır, erkek ve kadınların hayvanlar ve bitkilerle yaşadığı bu yer. Bu zihniyetten korunmak ve bunu yok etmek için sürekli ve sadece bize sorumluluk yüklenmesini kabul edemeyeceğim. İnsan insanın yurdu olmalı.

TÜPÇÜ

Ramize Erer

Mehmet Ali & Akşamsefası

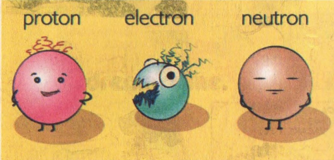
ABLACIM PROTONUNUZ YÜKSELMİŞ

Ayşegül Damla Arslan

Ayşegül Vs. Damla

Bu hayat size, süper toksik pozitif olumlamalar yapın diye verilmedi. Ya da süper toksik pozitif yaşayın, sinirinizi acınızı bir kenara atıp onlara ikinci el eşya muamelesi yapın diye de verilmedi. Kendinize yapıyorsunuz anladık ama "ayyy onun canı patlıcan mı ayol, zaten kilosu almış başını gidiyor durduramıyoruz" diyerek başkasına yapmanız da ne bileyim... Açıkçası hayatın ne diye verildiğini bilmiyorum, bildiğim tek şey bu kadar pozitifliğe kimsenin dayanamaması. Yüklü parçacık diyorlar buna bilim adamları. Denge yok, pozitiflik o kadar fazla ki negatiflik azınlık gibi kalmış atomun içinde. Özetle sizin protonunuz yükselmiş. Sizin protonunuz yüksek diye karşı tarafın tansiyonunu yükseltmenize gerek yok. Misal, sinirliysem ve biri

bana "yhaaa ne takıyosunnn yhaaaa" diyorsa... Bu bir çeşit manipülasyon bence. Manipülasyonun en güzelini bu toksik pozitifler yapıyor. Eski sevgiliniz ya da belalı iş arkadaşınız değil.

İnanın birinden "takma" emrini duyunca programımın akışı değişiyor. Kendini balkondan aşağıya atmaya çalışan robot süpürge gibi, kendimi bir yerden atmaya çalışmasam da ortamdan çıkmaya çalışıyorum. Sana ne güzel kardeşim, ister takar ister takmam. Senin komutlarınla mı yaşayacağım? Fikrin de zikrin de senin olsun.

-Aaaa hayır ama surat asmak yooook. Şimdi sana tüm pozitif enerjimi veriyorum!

Sanırsın ki manavdan iki elma almış, birini bana veriyor. Herkesin derdi dert, bizimki ellere Ankara Oyun Havası gibi geliyor. Kalkıp bir göbek atmadıkları kalıyor. Ha onu da yaparlar ama o kadarına sanırım göbekleri fazla geliyor. Biliyorsunuz, biz Amerikalılar kadar olmasak da etine buduna dolgun bir toplumuz. O diyetler, o sporlar efendime diyeyim Gülten Free beslenmeler falan hep hikaye. Evet Gülten Free, glüten deyince anlaşılmıyor. Gültenler kusura bakmayın.

-Elimde olsa seni yeniden başlatırdım.

Bilgisayar kapanıyor.

BAKLAVALIK YUFKA

-Şunu bunu onu sorun edecek biri değilsin yaaaa.

+Yok, makul şeyleri sorun etmem. Makul olmayan şeyler konusunda çok söz veremem. Makul şeyler de kendini tekrara düşerse o zaman cirit değil trip atarım. Kanaatkar olduğum kadar tripkaaarım da.

-Mesela?

+Spoiler olmasın, başına gelince izlersin full hd. Ya da belki bişi yapmam, şimdi söylerim yapmam, sonra yalancı olmayayım. Yalan söyleyemiyorum zaten.

-Oldu tamam.

Parçalanmadan açılmış, şeffaf baklava hamuru gibi fazla açık sözlü olmak çok da iyi bir şey değil. Anca ortamlarda "dobra insan valla yaaaa, onun gibi bulunmaz" falan diye yüzünüze övgü dolu tükürük saçıyorlar. Yukarıdaki diyalog da gerçek değil zaten. Size özel bir simülasyondu. Genelde doğruları söyleyince tepkiler bu şekilde oluyor. Bazen doğrularınızın size kalması gerekiyor. Heybemde o kadar çok doğru var ki, hani bunu matematiğe indirgersek, aynı doğrultuda binlerce ucu ince, sonsuzluğa kadar uzayan doğrularım var.

Açık sözlülük ile hadsizlik arasında ince bir çizgi bile yok. Buna doğru diyemeyiz yani deriz de doğruluktan çıkıp artık başka bir şey oluyor: İki ucu çoklu denklem. Ve ben denklemleri hiç sevmem.

Açık sözlülük, açık iletişim bazen başa bela.

"Yalan söylemeyeyim ama yanlış da anlaşılmayayım" derken şey oluyor "her gün çikolata yiyeyim ama kilo almayayım". Müsait bir yerde inebilir miyim, gerçekten ilerlemiyorum artık.

İlerleyemeyince yani öyle kala kalınca bu sefer geliyorlar bana. İn, cin ve ben okeye 4. arıyoruz. Bulamayınca "bana iyi gelmeyen besinler" listemi gözden geçiriyoruz. Amanın, neler neler. En başta da süt ve süt ürünleri.

Sütten ağzı yananlarla yapılan görüşmeler sonucunda vardığımız sonuç, laktoz intoleransı olanların artık süt ve süt ürünleri kullanmadığı yönünde. Yani bırakın yoğurt ve üfürmeyi, hiçbir şekilde sütle ilişikleri yok. Evet mantı da yok. Mantısız hayat hayat mıdır?

"Bu kadar kontrol manyaklığına gerek var mı peki sayın kişi" diye sorunca da "karnımın şişmesindense tüketmem daha iyi" diyorlar. Bakın burada inek ve öküzlere bir şey diyemiyorum. Kişinin iç organları ile alakalı.

Kim ister dünyanın en güzel hissinden mahrum kalmayı? Acısını bilen tabi ki.

Bazen kendime bile sağ gösterip sol vuruyorum. "Uzak dur cam, yemiceeem, yulaf sütü en büyük sensin karşim" deyip de sütlü tatlıları bandıra bandıra yiyorum.

Aman bir daha mı geleceğiz dünyaya?

Kısmet.

ZIBIDIK

YAZAN : SERKAN ENGİN
ÇİZEN : ZEYNEP GARGİ ENGİN

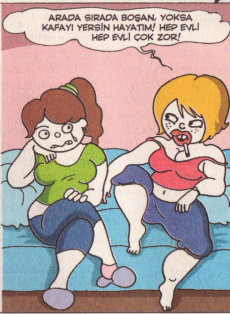

KÖTÜ KIZ

Ramize Erer

Tehlikeli İlişkiler

TAKNEZADE

İki Kişilik Sit-Down

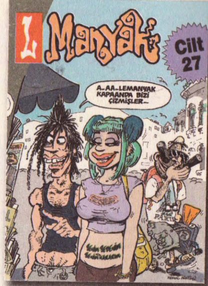
22 Nisan 2022 21:00

Altuğ Yücel

Gökben Hızlı Sayar

LeMan Kültür

BAYAN YANI

Efsanevi LeManyak dergisinin nostalji cildi sınırlı sayıda gazete bayileri ve zincir marketlerde

Harakiri

BAYAN YANI

Bırak evi bok götürsün!..

Yine mi çiçek yine mi güzel BAYAN YANI son cilt bayilerde

Yaşam Koçu

Feyhan Güver

Yaşam Koçu Afet

Feyhan Güver

